

ਜਮਾਤ: ਬੀ.ਏ. ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)

ਸੈਸ਼ਨ: 2025-26, 2026-27

ਪੇਪਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ

ਪੇਪਰ ਕੋਡ: BA118(A)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 30 ਅੰਕ

ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ: 70 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ: 04

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%

ਅਧਿਆਪਨ: 06 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਭਾਗ-ੳ

ੳ-1: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ-ਪ੍ਰਬੰਧ:

(ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ: ਤਰਤੀਬਵਾਰ

(ਅ) ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ

(ੲ) ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ

(ਸ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ: ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲੇਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ

(ਹ) ਮੁਹਾਰਨੀ

12 ਅੰਕ

ੳ-2: ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼੍ਰੋਤ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ:

(ੳ) ਸ਼੍ਰੋਤ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚਾਰਟ

(ਅ) ਸ਼੍ਰੋਤ ਵਾਹਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਤ ਧੁਨੀਆਂ

(ੲ) ਸ਼੍ਰੋਤ ਧੁਨੀਆਂ : ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ (ਜੀਭ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ)

(ਸ) ਸ਼੍ਰੋਤ ਧੁਨੀਆਂ : ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ (ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ)

(ਹ) ਸ਼੍ਰੋਤ ਧੁਨੀਆਂ : ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ

12 ਅੰਕ

ਭਾਗ- ਅ

ਅ-1: ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ:

(ੳ) ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ

(ਅ) ਕ-ਵਰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ

Signature

211

- (ੲ) ਚ-ਵਰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ
- (ਸ) ਟ-ਵਰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ
- (ਹ) ਤ-ਵਰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ
- (ਕ) ਪ-ਵਰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ
- (ਖ) ਯ-ਵਰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ

12 ਅੰਕ

ਅ-2: ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ:

- (ੳ) ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
- (ਅ) ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
- (ੲ) ਅੱਧੇ ਅੱਖਰਾਂ (ਦੁੱਤ ਵਿਅੰਜਨਾਂ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
- (ਸ) ਸ਼ੁਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
- (ਹ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
- (ਕ) ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ
- (ਖ) ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
- (ਗ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

12 ਅੰਕ

ਭਾਗ-ੲ

ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

11x2=22 ਅੰਕ

ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ। ਸੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
2. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
3. ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
4. ਵਰਣਾਤਮਕ (ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਾ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਭਾਵ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਲਿਖਣ ਲਈ ਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
5. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਲਿਪੀ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਧੁਨੀਆਂ, ਲਿਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

Simarjit

25

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ

1. ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009.
(ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ)
2. ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੇ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011.
(ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਣ ਲਈ)
3. ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
(ਹਿੰਦੀ)
4. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇਜਾ (ਸੰਪਾ.), ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ (5ਆਬ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ), ਸੰਨ ਸੰਤਾਲੀ
ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2017
5. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ.ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ),
ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 2011.
6. Hardev Bahri, Teach Yourself Punjabi, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011.
7. Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, A Start in Punjabi, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997.
8. Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia, Introductory Punjabi, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003.
9. www.elearnpunjabi.com

